

INFOLEHT

NR 29 • SEPTEMBER • 2000

Euroopa Liidu Innovatsioonikeskus Eestis

UUDISED

V Raamprogramm

• EL teadus- ja arendustegevuse infoteenistus CORDIS avas uue V raamprogrammi kodulehekülje. Uuel leheküljel on kogu projektitaotluseks vajaminev informatsioon paremini liigendatud ja lihtsamini leitav. Kasutada on ka lehekülje infokaart ja indeks.

Tähelepanu!

Tuletame veelkord kõigile 5RP taotluse esitajatele meelde, et:

1) alates 14. juulist 2000 lahti läinud konkurssidel on taotluse esitamise tähtaeg lõplik. See tähendab, et kehtestatud tähtajaks peavad taotlused tingimusteta Euroopa Komisjonis kohal olema. Pidevalt avatud konkurssidele (open calls) rakendub see nõue alates 30. septembrist 2000.

2) Taotluse esitamisel lepitakse alates samadest tähtaegadest allkirjastatud vormide koopiatega.

3) Väiksemaid muudatusi on ka programmide lõikes.

Täpsem info:

http://www.cordis.lu/fp5/src/evalman_new.htm ja
<http://www.cordis.lu/fp5/src/evalman.htm>

GEENITEHNOLOOGIA KONVERENTS EDUKAS

Tartus Vanemuise kontserdisaalis 21. ja 22. septembril toimunud esinduslik rahvusvaheline konverents kinnitas Eesti valmisolekut geenitehnoloogia valdkonna arendamiseks.

Lähemalt lugege pressiteadet lk 3.

RIIKLIK ARENGUKAVA aastateks 2001-2004:

tehnoloogilise arengu toetamine ja innovatsiooni soodustamine.

Lühitutvustus Kitty Kubolt Majandusministeeriumist lk 4.

Infoühiskonna tehnoloogiad: Õppige kirjutama konkurentsivõimelist taotlust!

12. oktoobril toimub Tallinnas Sihtasutus Archimedes korraldusel töötuba, mille sisuks spetsiifiliselt Euroopa Liidu infoühiskonna tehnoloogiate (IST) programmile orienteeritud projektide kirjutamise aktiivõpe. Osalemiseks on nõutav sisult sobiva idee ehk projektitaotluse kava olemasolu, millega täispika päeva vältel tööd teha.

Lähemalt lk 2

Luubi all on innovatsioon

Euroopa Komisjoni poolt 20. septembril 2000 heaks kiidetud dokument "Innovatsioon oskusteabe-põhises majanduses" (Innovation in knowledge-driven economy) esitab Komisjoni innovatsioonipoliitilised suundumused.

Lähemalt lk 5.

SISUKORD

- Uudised - lk 1
 Infotehnoloogiatega programmi töötuba - lk 2
 Infoühiskonna tehnoloogiatega konverents IST 2000 - lk 2
 Geenitehnoloogia foorum. - lk 3
 Riiklikust arengukavast - lk 4
 Luubi all on innovatsioon - lk 4-5
 V raamprogrammi konkursside kalender - lk 6-7
 Atmosfäär, inimene, ultraviolettkiirgus: konverentsi deklaratsioon - lk 8

KOORDINAADID

Euroopa Liidu Innovatsioonikeskus
SA ARCHIMEDES
 Kompanii 2
 51007 Tartu
 Eesti

Telefon: (07) 300 329
 Faks: (07) 300 336
 E-mail: femirc@femirc.ee
 Internet: <http://www.femirc.ee/>

Toimetas
 Rein Kaarli
kaarli@obs.ee

INFOLEHE
 väljaandmist ja levitamist toetavad Eesti Haridusministeerium ja Euroopa Komisjon

INFOTEHNOLOOGIATE PROGRAMMI TÖÖTUBA

12. oktoobril toimub Tallinnas Sihtasutus Archimedes korraldusel töötuba, mille sisuks spetsiifiliselt Euroopa Liidu infoühiskonna tehnoloogiatega (<http://www.cordis.lu/ist/>) uurimis- ja arendustöö programmile orienteeritud projektide kirjutamise aktiivõpe.

Koolitust viib läbi nii projekide kirjutamisel kui hindamisel mitmete aastate pikkust kogemust omav Paul Drath Inglismaalt. Osalemiseks vajalik sisult sobiva idee ehk projektitaotluse kava olemasolu, millega täispäeva päeva vältel tööd teha. Küsimused ja osalemissoovid palun lahkesti adresseerida e-posti aadressile ist@irc.ee. Toimumise koht teatatakse personaalselt neile kelle projektiideed ja -kavad võimaldavad aktiivset tööd. Siis on ka kasu kõige suurem

Successful Proposal writing - One day Workshop,
 12 October 2000 Archimedes Foundation, Tallinn

Draft Agenda

9.00am Registration and Coffee

The Decision Making Process

9.30am Understanding the evaluation criteria

Proposals

10.30am How to write your own proposal;

The importance of measurable objectives

The Workplan: how - and how not - to describe the technical core of your proposal

11.00am Coffee break

11.15am Group exercise and feedback

12.30pm LUNCH

Winners in Estonia

1.30pm Case Study with the successful IST project with Estonian co-ordinator

Administration

2.00pm The EC rules: some questions answered

Justifying your proposal

3.00pm EC Added Value; Contribution to Social Objectives;

Economic Development

3.30pm REFRESHMENTS

Selling the team

3.45pm Project Management

Consortium and Participants

4.15pm Group exercise and feedback

Presenting Your Proposal

4.45pm Some tips on how - and how not - to present your proposal

5.00pm End of formal Workshop

Infoühiskonna tehnoloogiatega konverents IST 2000

6-8. novembril 2000 toimub Nice'is Euroopa Komisjoni ja Prantsuse Valitsuse korraldusel infoühiskonna tehnoloogiatega konverents IST 2000 koos juurdekuuluva näituse ja riskikapitali foorumiga. Osavõtuks registreeruda on võimalik kuni 20.10.00, kuni 05.10.00 soodusosavõtumaksuga.

Detailne info aadressil: <http://istevent.cec.eu.int>

Geenitehnoloogia konverents kinnitas Eesti valmisolekut geenitehnoloogia valdkonna arendamiseks

Tartus Vanemuise kontserdisaalis kahepäevasel rahvusvahelisel geenitehnoloogia konverentsil osalenud geeni- ja biotehnoloogia tippteadlased, biotehnoloogiafirmade esindajad ning investorid kinnitasid, et Eesti omab häid eeldusi geeni- ja biotehnoloogia valdkonna kiireks arendamiseks.

21. ja 22. septembril toimunud rahvusvahelisel geenitehnoloogia konverentsil, mille korraldasid Sihtasutus Eesti Geenikeskus ja Pärnu Konverentsid, anti põhjalik ülevaade geenitehnoloogia arengusuundadest maailmas Eesti kontekstis. Konverentsil osales rohkem kui 530 teadlast, arsti, üliõpilast, tervishoiuametnikku, juhti ja investorit Balti riikidest, Skandinaaviast, Lääne-Euroopast ja Põhja-Ameerikast.

Konverentsi peaesinejateks olid firma Cogene Bio Tech Ventures president ja juhatuse esimees ning Merck'i Genoomi Uurimisinstituudi president ja nõukogu liige professor C. Thomas Caskey Ameerika Ühendriikidest, Inimgenoomi Projekti eetiliste-, õigus- ja sotsiaalküsimuste komitee esinaine doktor Bartha Maria Knoppers ning Eesti Vabariigi peaminister Mart Laar.

Eesti Geenikeskuse nõukogu esimehe Jaanus Pikani sõnul oli konverents väga edukas nii osalejate arvu kui ka ettekannete kõrge taseme poolest. "Esimene edukas rahvusvaheline geenitehnoloogiakonverents annab meile kindluse, et oleme Eestis valinud biotehnoloogiavaldkonna arendamisel edasiliikumiseks õige suuna," lisas Pikani.

Rahvusvahelisel konverentsil anti ülevaade geeni- ja biotehnoloogia valdkonnas läbiviidavatest uurimistöedest ja äripotentsiaaliga teadusprojektidest Eestis, Lätis, Leedus ning Skandinaavia riikides. Eraldi sessioonide raames käsitleti populatsiooni genotüüpiseerimise projekte ning populatsiooni genoomiuuringute läbiviimisega seonduvaid eetilisi ja õiguslikke aspekte, samuti assotsiatsiooniuringute tehnoloogiaid ja tulevikku. Investoritele mõeldud sessiooni raames tutvustati Euroopa ja Põhja-Ameerika investimispraktikat geeni- ja biotehnoloogiasse ning bio-ja geenitehnoloogia valdkonnas tegevust alustavate firmade finantseerimise ja juhtimisega seonduvaid probleeme.

Tänu sponsorite toetusele oli enam kui 180 üliõpilasel võimalus konverentsil osaleda tasuta ning üle 200 arstil ja teaduril soodushinna eest. Geenikonverentsi korraldamist toetasid 15 koostööpartnerit. Konverentsi suuremad sponsorid olid PricewaterhouseCoopers, Landwell, Microlink ja Eesti Põlevkivi.

Käesoleval aastal alustatud Eesti Geenivaramu projekti eesmärgiks on luua maailmas esmakordselt riigi elanikkonda hõlmav tervisliku seisundi ja geeniandmete kogu, mis võimaldaks tulevikus senisest täpsemalt ja efektiivsemalt diagnoosida haigusi, määrata haigestumise riske ning tõhustada ravi. Projekt loob eeldused igale inimesele saada tulevikus efektiivsemat arstiabi, tõstab Eesti teaduslikku potentsiaali ja soodustab riigi majanduslikku arengut.

Eesti Geenikeskus asutati 1999. aasta jaanuaris Tartus. Sihtasutuse eesmärkideks on aidata kaasa rahvastiku tervisliku seisundi perioodilisele hindamisele ja uurida geneetiliste ning keskkonna faktorite mõju elanikkonna tervisele, luues selleks ulatusliku koeproovide kogu. Sihtasutuse ülesandeks on toetada geeniuringute, biotehnoloogia ja DNA diagnostika alast teadus- ja arendustegevust, sealhulgas töötada välja meetodika ja preparaadid vähkkasvajate diagnostikaks ning raviks.

Kõigil soovijatel on võimalik Eesti Geenivaramu projektiga tutvuda Eesti Geenikeskuse koduleheküljel www.genomics.ee.

Lisainformatsioon:

Andres Metspalu

Tartu Ülikooli Molekulaar- ja Rakubioloogia Instituudi Biotehnoloogia õppetooli juhataja, biotehnoloogia professor

Telefon (27) 375 030

e-post estgenomics@ebc.ee

Jaanus Pikani,

Sihtasutuse Eesti Geenikeskus nõukogu esimees

Telefon (07) 375 030

e-post estgenomics@ebc.ee

www.genomics.ee

Anu Kaljurand,

Pärnu Konverentsid tegevdirektor

tel (0) 6517 792

www.konverentsid.ee

Pressiteade

22. september 2000, Tartus

Riiklik Arengukava

aastateks 2001-2004:

tehnoloogilise arengu toetamine ja innovatsiooni soodustamine

Kitty Kubo

Majandusministeerium

Tehnoloogia ja Innovatsiooni talitus

Riiklik Arengukava (RAK) on Vabariigi Valitsuse strateegiline dokument, milles määratakse ära arenguprioriteedid ja nende rahastamine järgnevatel aastateks. Esimene versioon RAKist koostati aastateks 2000-2003 ja see on olnud peamiselt Euroopa Liidu eelstruktuurivahendite jaotamise aluseks aastaks 2001-2002. Täna on ministeeriumides ettevalmistamisel RAKi täiendatud versioon ja seda juba aastateks 2001-2004, mis peaks nimetatud perioodiks paika panema lisaks EL eelstruktuurivahenditele ka riigieelarvelised eraldised.

Eelnimetatud protsessis on tehnoloogilise arendustegevuse ja innovatsiooni valdkonna arengu planeerimise eest vastutus pandud majandusministeeriumile. Käesolevaga tutvustaksime teile RAK 2001-2004 prioriteete ja planeeritud arengusuundi just selles valdkonnas. Tagasiside ja lisainformatsioon majandusministeeriumi tehnoloogia- ja innovatsioonitalituse elektronposti aadressilt Prl. Katrin Männik (kmannik@mineco.ee).

Strateegia tugineb teadmisel, et teadus- ja arendustegevus (T&A) ning innovatsioon on peamisteks pikaajaliselt reaalselt majanduskasvu tagavateks teguriteks. Ettevõtete tasandil väljendub see olemasolevate toodete ja protsesside pidevas parendamises ja uute toote- ja protsessitehnoloogiate väljaarendamises ja juurutamises, mille tulemusena kasvab ettevõtete rahvusvaheline konkurentsivõime. Eesti majanduse stabiilseks kasvuks on vaja tagada tööstussektori nii kvantitatiivne kui kvalitatiivne kasv. Riigi seisukohalt on tähtis T&A investeeringutest tulev laialatuslikum mõju, millel on samuti materiaalse tulu mõõde. Valitsuse T&A investeeringud tagavad läbi stimuleerivate meetmete rakendamise elukvaliteedi paranemise, mille tulemuseks on SKP kasv ja soodne majanduskeskkond.

Strateegia on suunatud kolmele teljele. Ühelt poolt ettevõtete konkurentsivõime tõstmisele läbi tehnoloogilise uuenemise Eesti jaoks traditsioonilistes, tänases tööstusstruktuuris domineerivates, tööstusharudes. Teisalt tööstusstruktuuri mitmekesistamisele läbi nn. uute tööstusharude loomise ja kõrgtehnoloogiliste väikeettevõtete tekkimise ja arengu soodustamise näol. Kolmandaks, säästlike tehnoloogiate kasutuselevõtu soodustamisele tööstuses ja energeetikas, mis on olulised majanduse jätkusuutliku arengu tagamise seisukohalt.

T&A strateegia ülesandeks on toetada ühiskonna võimet

pikaajalises perspektiivis toota ja rakendada uusi teadmisi, arendada nende baasil oskuste ning teadmiste mahukat toodangut. Suurendamiseks ettevõtete innovatsioonivõimet ja teadmiste rakendamist ühiskonnas on vajalikud süsteemsed ja proaktiivsed jõupingutused riigi poolt.

Vastavalt Riiklikule Arengukavale 2001-2004 on kavandatud keskenduda lähema nelja aasta jooksul järgmistele meetmetele:

- tööstuse uurimis- ja arendustegevuse aktiveerimine ja toetamine;
- tööstuse ja teaduse koostöö edendamine;
- innovatsioonisüsteemi efektiivsuse tõstmine;
- inimressursi arendamine T&A ja innovatsiooni juhtimiseks.

Strateegia realiseerimiseks kavandavad meetmed viiakse ellu projektide (ettevõtete T&A projektid, uurimuslikud tootearendusprojektid, projektiga seotud eeluuring) ning erineva spetsiifikaga aktiveerivate programmide kavandamise ja finantseerimise läbi. Planeeritavad programmid on suunatud sünergia saavutamisele läbi koostöö rahvusliku tähtsusega tööstusharude ja uute, kiiresti arenevate kõrgtehnoloogiliste valdkondade vahel; innovatsiooni tugistruktuuride ja spin-off ettevõtete arendamise toetamisele; teadlikkuse tõstmisele tehnoloogilise arendustegevuse ja innovatsiooni vallas ning kompetentsi tõstmisele T&A ja innovatsiooni juhtimise alal nii riiklikul tasandil, T&A asutustes kui ettevõtetes.

Rahvuslikul tasandil tehtavaid jõupingutusi toetab rahvusvaheline teadus- ja tehnoloogiaalane koostöö ja osalemine rahvusvahelistes info- ja koostöövõrkudes (T&A Viies Raamprogramm, EUREKA, COST, ESTIRC), mis on väikeriigile eriti oluline rahvusliku tehnoloogiapoliitika realiseerimise ja majanduse rahvusvahelistumise seisukohalt. Oluline on jälgida, et eri tasanditel kavandatud ja ellu viidavad meetmed rahvusvahelise tehnoloogiaalase koostöö osas toetavad rahvuslikul tasandil fikseeritud prioriteete.

Euroopa Liiduga liitumiseelses faasis on oluline kindlustada valmisolek EL eelstruktuurivahendite (PHARE) ja hiljem, liitumise järgselt, ka struktuurivahendite efektiivselt kaasamiseks rahvusliku tehnoloogia- ja innovatsioonipoliitika realiseerimiseks. PHARE vahendeid kaasatakse rahvuslikul tasandil olemasolevate toetusinstrumentide võimendamiseks, eelkõige innovatsiooni toetava infrastruktuuri arendamisel ja T&A projektide kaasfinantseerimisel.

Tehnoloogia- ja innovatsioonipoliitika elluviimisel on võtmeroll majandusministeeriumi haldusalas olevatel Ettevõtete Arendamise Sihtasutuse (EAS) allüksusena tegutsema hakkaval Tehnoloogiaagentuuril (reorganiseeritud Eesti Innovatsioonifond) ning EASi regionaalsetel filiaalidel.

Euroopa Komisjon: Innovatsioon 2000.a.

Euroopa Komisjoni poolt 20. septembril 2000 heaks kiidetud dokument "Innovatsioon oskusteabe-põhises majanduses" (Innovation in knowledge-driven economy) esitab Komisjoni innovatsioonipoliitilised suundumused. Dokumendi eesmärgiks on muu hulgas aidata analüüsida, kuidas liikmesriigid toetavad innovatsiooni.

Dokumendis märgitakse, et kuigi peale 1996. aastal komisjoni poolt vastuvõetud "Innovatsiooni Tegevuskava" (Innovation Action Plan) on liikmesriikide ja Euroopa tasemel rakendatud poliitika ja meetmed püüdnud julgustada innovatsiooni. Mõnedes liikmesriikides on innovatsiooni taset iseloomustavad statistilised indikaatorid Euroopa põhiliste konkurentide (USA, Jaapan) näitajatega samal tasemel või koguni kõrgemad.

Vaatamata sellele valmistab üldine Euroopa Liidu innovaatiline tegevus pettumuse. Vastavalt märtsis 2000 Lissabonis toimunud Euroopa Nõukogu istungil püstitatud strateegilistele eesmärkidele tuleks kujundada Euroopa Liit kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks oskusteabepõhiseks majanduspiirkonnaks.

Komisjon seadis sihiku viiele eesmärgile:

- Innovatsioonipoliitikate kooskõlaline (coherence)
- Innovatsioonile suunav normatiivaktide raamistik
- Julgustada innovatiivsete ettevõtete loomist ja arengut
- Parandada innovatsioonisüsteemi oluliste tugistruktuuride tööd
- Ühiskond, mis on avatud innovatsioonile

Vastavalt Lissaboni istungi soovile esitatakse esmakordselt ka materjal "Euroopa innovatsiooni saavutused" (European Innovation Scoreboard). Materjal annab ettekujutuse innovatsiooni indikaatorite suhtelisest tugevusest ja nõrkusest EL liikmesriikides ja EL innovatsioonisüsteemi "tervislikust seisundist".

Lõppjärgeldusena tõdetakse, et innovatsiooni- ja teaduspoliitika võib oluliselt kaasa aidata ettevõtluskeskkonna muutmisel innovatsioonisõbralikuks. Selleks tuleb tugevdada Euroopa Liidu, liikmesriikide ja regionide nii iseseisvaid kui ühiseid pingutusi.

Põhilised soovitud liikmesriikidele:

- 1) Riiklikud ja regionaalsed innovatsioonipoliitikad peaksid arvesse võtma teiste liikmesriikide parimaid kogemusi (best practices) kohandama neid oma spetsiifilistele oludele;
- 2) Kindlustada mehhanismid tegevuse koordineerimiseks riiklikul ja regionaalsel tasemel ning samuti erinevate ametkondade vahel, et saavutada kõikide tasemete kooskõlaline lähenemine innovatsioonipoliitikale.
- 3) Rakendada riiklike ja regionaalsete arendusprogrammide ja neid teostavate asutuste ja organisatsioonide perioodilist evalvatsiooni, seiret, sihte

analüüsi ja programmide eelnevat hindamist.

4) Kohandada reeglistikku avaliku sektori poolt finantseeritud uurimistöö tulemuste levitamiseks ja rakendamiseks ja julgustama suuri avaliku sektori uurimisasutusi hindama oma tegevust tehnosiirdel ning koostööd ettevõtetega.

5) Teha pingutusi uute ettevõtete arengut ja loomist soodustava legaalse, rahandus- ja finantseerimiskeskonna loomiseks.

6) Tugevdada adekvaatseid innovatsiooni tugistruktuure ja -teenuseid, stimuleerida ja koordineerida regionaalseid initsiatiive ning innovaator-asutusi regionaalsel tasemel innovaatiliste programmide koostamiseks ja rakendamiseks.

7) Luua ettevõtluse ja innovatsiooni korralduse alase hariduse ja koolituse skeeme kõrg- ja ärikoolide juurde, julgustama ülikoole nende traditsiooniliste tegevuste kõrval pöörama erilist tähelepanu oskusteabe ja tehnoloogiate levitamisele.

8) Toetada ettevõtete poolseid investeringuid uurimistöösse ning teadlaste ja inseneride töölevõtmist kasutades selleks fiskaalpoliitilisi vahendeid, tugevdada elukestva õppe programmide rakendamist uute tehnoloogiate levitamiseks ja puuduvate oskuste omandamiseks.

9) Ellu kutsuda kõigi huvigruppide (teadlased, töösturid ja ettevõtjad, tarbijad, avaliku võimu esindajad) osalusel kõikehõlmavaid innovatsioonialaseid debatte.

10) Stimuleerida avalikku nõudlust innovatsiooni järele avalike haldusasutuste dünaamilise hankepoliitika kaudu.

Komisjoni poolt endale püstitatud ülesanded haakuvad eelpooltoodud viie eesmärgiga:

- 1) Koordineerida ja teha innovatsioonipoliitikate ja innovatsiooni alase tegevuse võrdlevat analüüsi, hoida üleval innovatsioonialast avalikku arutelu ning pidada arvestust innovatsioonialaste tulemuste üle
- 2) Jätkata innovatsiooniga seotud valdkondade (innovatsioonikeskkonna) uuringuid.
- 3) Jätkata ja laiendada Euroopa dimensioonis innovatsiooni tugistruktuuride ja koostöövõrkude tööd.
- 4) Anda panus noorte innovatiivsete ettevõtete immateriaalsete (intangibile) ressursside hindamise meetodikate arendamisse.
- 5) Jätkata ja tugevdada regionide vahelist rahvusvahelist koostööd innovatsioonipoliitikate, parimate kogemiste vahetuse, rahvusvahelise tehnoloogiaalase koostöö pilootprojektide ja innovatsiooni mittetehnoloogiliste aspektide osas.

Täielikum ülevaade materjalidest ilmub CORDIS Focus 159. numbris.

Lisainfo aadressil <http://www.cordis.lu/innovation-smes/communication2000>

Koostas Rein Kaarli

V raamprogrammi 2000 - 2001. a konkursside kalenderplaan Praegu avatud 5RP konkursside lõpptähtjad*)

Oktoober 2000

- 3 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Tööstuseettevõtete stipendiumid. Avakuulutus 15.02.2000, lõpptähtaeg nihutatud 15.06.2000.
- 6 **Innovatsioon ja VKE-de osalus:** temaatilised koostöövõrgud ja kaasnevad meetmed. Avakuulutus 07.07.2000
- 11 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** 1999. a teine projektikonkurss, 1., 2., 3., 5., valdkond ja üldise iseloomuga uurimisprojektid.. Avakuulutus 15. Detsembril 1999.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Marie Curie individuaalsed ja kogemustega teadlaste stipendiumid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Kaasnevad meetmed. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Uurimistöo infrastruktuurid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** kaasnevad meetmed tärkava majandusega maadele ja tööstusmaadele. Avakuulutus 6.08 99
- 31 **Infoühiskonna tehnoloogiad:** võtmetegevusvaldkonnad; take-up and support measures. Avakuulutus 25.07.2000

November 2000

- 16 **Euroopa Ühenduse teadustegevuse rahvusvahelise positsiooni kindlustamine (INCO):** konverentidest osavõtu toetused kandidaatriikidele, NIS ja CEES mitte kandidaatriikidele; kaasnevad meetmed Vahemere partnerriikidele ja arengumaadele. Avakuulutus 27.03 1999

Jaauar 2001

- 8 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Kaasnevad meetmed. Vahtähtaeg. Avakuulutus 16.05.2000; asendab 16.09.99 väljakuulutatud konkurssi. Lõpptähtaeg 28.06.2002.
- 17 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 6.03.99.
Energia, keskkond ja säästev areng: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 20.03.99.

Veebruar 2001

- 1 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** kõrgetasemelised teaduskonverentsid Vahtähtaeg. Lõpptähtaeg 01.02.2002. Allikas: avakuulutus 16.03.1999
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: koolitusstipendiumid, vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
- 9 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** Kaasnevad meetmed. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: Uurimistöo infrastruktuurid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99
- 15 **Energia, keskkond ja säästev areng:** Kaasnevad meetmed Vahtähtaeg; avakuulutus 18.11.99, vahtähtaeg lisatud 11.05.2000.
Infoühiskonna tehnoloogiad: tulevikutehnoloogiad. Avakuulutus 25.07.2000

Märts 2000

- 15 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** kaasnevad meetmed, vahtähtaeg, avakuulutus 16.03.99.
- 21 **Energia, keskkond ja säästev areng:** koolitusstipendiumid energia valdkonnas. Vahtähtaeg; avakuulutus 18.11.99, vahtähtaeg lisatud 11.05.2000.

Aprill 2000

- 11 **Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** Marie Curie individuaalsed ja kogemustega teadlaste stipendiumid. Vahtähtaeg. Avakuulutus 6.03.99.
- 16 **Energia, keskkond ja säästev areng:** üldise iseloomuga uurimistöo. Vahtähtaeg; avakuulutus 18.011.1999.
- 18 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Viimane vahtähtaeg ettevalmistavatele toetustele, avakuulutus 16.03.99.
Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus: ettevalmistavad toetused ja CRAFT projektid. Vahtähtaeg, avakuulutus 6.03.99.

Mai 2001

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** avalikkuse teadlikkuse tõstmine. Avakuulutus 15.01.2001. Allikas: Tööprogramm 2000

Pidevalt avatud konkursid (vahetähtajad puuduvad)

Innovatsioon ja VKE-de osalus: majanduslik ja tehnoloogiline intelligents. Avakuulutus 23.04.99, lõpptähtaeg 1.07.2002.

Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng: spetsiifiliste poliitiliste küsimuste strateegiline analüüs. Avakuulutus 1.03.2000. Lõpptähtaeg 15.06.2000

Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv: uurimistöö infrastruktuuride toetuse vajadused, huvide registreerimine Avakuulutus 16.03.99. Lõpptähtaeg 30.04.2001

Planeeritud projektikonkursi avapäevad

September 2000

- ? **Infoühiskonna tehnoloogiad:** võtmetegevusvaldkonnad; take-up and support measures. Allikas: 2000.a tööprogramm.
- 29 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** Descartes'i preemia, lõpptähtaeg 31.12.2000.

Oktoober 2000

- 13 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** (Dedicated call) Toetus mõõtmise ja kontrolli infrastruktuuridele. Lõpptähtaeg 15.03.2001. Allikas 2000.a tööprogramm
- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** sotsiaalmajanduslike teadmiste baasi areng, lõpptähtaeg 15.02.2001. Allikas 2000.a tööprogramm

November 2000

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** juurdepääs uurimise infrastruktuuridele, infrastruktuuri uurimisprojektid, ümarlauad (temaatilised võrgud), õpikojad, infrastruktuuri koostöövõrgud. Lõpptähtaeg 15.02.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.
- Elu kvaliteet ja eluressursside korraldus:** võtmetegevusvaldkonnad (key actions). Allikas: DG Research

Detsember 2000

- 15 **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv:** võtmetegevusvaldkonnad (key actions). Allikas: Tööprogramm 2000
- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** uurimistöö koolitusvõrgud. Lõpptähtaeg: 15 mai 2001 Allikas: Tööprogramm 2000, nihutatud EK poolt juunikuust.
- ??? **Konkurentsivõimeline ja säästev majanduskasv/Energia, keskkond ja säästev areng:** koordineeritud projektikonkurss puhta linnatrantspordi alal. Allikas: DG Research dokumendid

Jaanuar 2001

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** avalikkuse teadlikkuse tõstmine. Lõpptähtaeg 15.04.2001. Allikas: Tööprogramm 2000

Veebruar 2001

- 15 **Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** tööstusettevõtete stipendiumid. Lõpptähtaeg 13.06.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.
- Inimpotentsiaal ja sotsiaalmajanduslike teadmiste areng:** arendusstipendiumid vähemsoodsaatele piirkondadele (Eesti ei kuulu nende alla). Lõpptähtaeg 15.06.2001. Allikas: Tööprogramm 2000.

*) Tabeli esimeses veerus on toodud vastavad kuupäevad. Kui viidatud tegevuskava(de)le on lisatud märkus - vahetähtaeg (cut-off date), tähendab see, et tegemist on nn avatud konkursiga (open call), millele võib taotlusi esitada jooksvalt kuni raamprogrammi viimase aastani; laekunud taotlusi vaadatakse läbi konkursi avakuulutus (call) toodud vahetähtaegadel.

ATMOSFÄÄR * INIMENE * ULTRAVIOLETTKIIRGUS

KESKKONNAKAITSE - ALASE V NÕUPIDAMISE

DEKLARATSIOON

Atmosfäär on keskkond, ilma milleta ei saa elu eksisteerida. Ajaloo vältel on atmosfääri koostis muutunud, kuid enamasti nii aeglaselt, et elusloodus on suutnud uute tingimustega kohaneda.

Praeguseks oleme tehnika arengu tagajärjel jõudnud olukorrani, kus maavarade kasutamine, keerulised tehnoloogilised protsessid materiaalses tootmises, transport ja ulatuslik fossiilsete kütuste tarbimine energiamajanduses on suhteliselt kiiresti muutmas atmosfääri koostist nii lokaalselt (eriti linnades) kui ka globaalselt. Näiteks osooni vähenemine stratosfääris võimaldab elule ohtlikul lühilainelisel ultraviolettkiirgusel jõuda maapinnani.

Milline mõju on atmosfääris toimuvatel muutustel elule maakeral? Olukorrast õige informatsiooni saamiseks tuleb teostada ulatuslikke mõõtmisi atmosfääris ja tehiskeskkondades leviva ultraviolettkiirguse, osooni ning aerosoolide taseme määramiseks. Tuleb rohkem uurida nende faktorite mõju inimestele, loomadele ja taimedele.

Vastavad tööd toimuvad ka Eestis, peamiselt Tartu Ülikoolis, Tartu Observatooriumis, Pärnu Kurortoloogia ja Taastusravi Instituudis, Ökoloogia Instituudis, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudis ning Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudis.

Märkimisväärne osa uurimistulemuste levitamisel, läbiarutamisel, tegevuste koordineerimisel ja uute tööde algatamisel on olnud regulaarsetel nõupidamistel Atmosfäär*Inimene*Ultraviolettkiirgus. Esimene selles seerias toimus ligi üheksa aastat tagasi 26. novembril 1991. a. Tartus, eelmine 18. septembril 1998. a. Pärnus. Hiljutistest tulemustest ja eelseisvatest ülesannetest räägiti käesoleval V nõupidamisel, millest võtsid arvukalt osa Eesti vastava ala uurijad ning inimesed, kes vajavad taolist informatsiooni oma töös.

Nõupidamine pidas vajalikuks:

- avardada uuringuid atmosfäärses aerosooli, osooni ja ultraviolettkiirguse alal,
- jätkata nimetatud faktorite mõju uurimist elusloodusele ja eriti inimeste tervisele,
- arendada välja pidevalt töötav seiresüsteem, et saavutada hea informeeritus keskkonnas toimuvatest protsessidest,
- kasutada rohkem ajakirjandust, raadiot ja televisiooni elanikkonna teavitamisel atmosfäärses aerosooli, osooni ja ultraviolettkiirguse taseme kohta,
- taotleda nõupidamiste AIU ettekannete kogumiku väljaandmist,

- luua Atmosfääri ja Inimese Kaitse Fond, et toetada õpinguid, uuringuid, rahvusvahelist suhtlust, teadmiste propagandat ja rakendusi.

Me pöördume Eesti üldsuse poole palvega:

- jälgige oma igapäevases elus jätkusuutliku säästva arengu põhimõtteid ja tehke kõik teist olenev atmosfääri puhtuse hoidmiseks,
- jälgige teadaandeid ultraviolettkiirguse taseme ja atmosfääri olukorra kohta ning arves-tage seda teavet oma tegevuses,
- mõjutage kaaskodanikke samasugusele positiivsele tegutsemisele.

Me pöördume kõigi Eesti haridusasutuste, eriti õpetajate ja õppejõudude poole palvega:

- levitage tõeseid teadmisi atmosfääris toimuvate protsesside kohta,
- kasvatage noort põlvkonda loodusesõbraliku ellusuhtumise, sh atmosfääri kaitsmise vaimus,
- osalege ise ja äratage teistes huvi atmosfääris toimuvate protsesside uurimisel.

Me pöördume Haridusministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi ning Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi poole palvega:

- toetage eriteadlaste ettevalmistamist ja nende uurimistööd atmosfääris toimuvate protsesside uurimiseks ning tulemuste rakendamiseks,
- toetage atmosfäärses aerosooli, osooni ja ultraviolettkiirguse mõju uurimist inimeste tervisele, taime- ja loomariigile,
- toetage rahvusvahelist suhtlust sel alal,
- toetage käesoleva nõupidamise ettekannete kogumiku väljaandmist.

Me pöördume kõigi Eesti asutuste, organisatsioonide ja üksikisikute poole palvega toetada moraalselt ja materiaalselt Atmosfääri ja Inimese Kaitse Fondi.

TÄISVÄÄRTUSLIK ELU ON VÕIMALIK AINULT LOODUSLIKULT TERVES ATMOSFÄÄRIS!

Vastu võetud nõupidamisel AIU-V 8. 09. 2000.
Pärnu Kurortoloogia ja Taastusravi Instituudis

Jaan Saar, koosoleku juhataja

Valdur Tiit, korraldajate esindaja